

Wstęp	9
1. Zagadnienia ogólne	11
1.1. Rdzeń AVR	12
1.2. Rodzaje pamięci	13
1.2.1. Rejestry ogólnego przeznaczenia	14
1.2.2. Przestrzeń wejścia-wyjścia	15
1.2.3. Wewnętrzna pamięć SRAM	15
1.2.4. Stos	15
1.2.5. Pamięć programu	16
1.3. Tryby adresowania	16
1.3.1. Pamięć danych, SRAM	17
1.3.2. Rejestry robocze	18
1.3.3. Przestrzeń wejścia-wyjścia	19
1.3.4. Pamięć programu – adresowanie stałych	20
1.3.5. Pamięć programu – adresowanie skoków	21
1.4. Podstawowe rejestry funkcyjne	22
1.4.1. Rejestr statusu – SREG	22
1.4.2. Wskaźnik stosu – SPH:SPL	23
1.4.3. Rejestry GPIOR (ang. <i>General Purpose I/O Registers</i>)	24
1.4.4. Rejestr RAMPZ (ang. <i>RAM Page Z select register</i>)	24
1.5. Bity sterujące	25
1.5.1. Bity konfiguracyjne (ang. <i>fuse bits</i>)	25
1.5.2. Bity zabezpieczające (ang. <i>lock bits</i>)	25
1.6. Zegar systemowy	27
1.6.1. Wewnętrzny, skalibrowany układ RC	28
1.6.2. Zewnętrzny układ RC	29
1.6.3. Rezonator kwarcowy i ceramiczny	29
1.6.4. Zewnętrzne źródło sygnału zegarowego	30
1.6.5. Zewnętrzne wykorzystanie zegara systemowego	31
1.6.6. Preskaler częstotliwości zegarowej	31
1.6.7. Czasy startu układu zegarowego	32
1.6.8. Kiedy nic nie działa	33
1.7. Układy zerujące	33
1.7.1. Układ POR	34
1.7.2. Zewnętrzne źródło zerujące	34
1.7.3. Układ BOD	34
1.7.4. Układ WDT	35
1.7.5. MCUCSR i wszystko wiadomo	38
1.7.6. Do trzech razy sztuka	38
1.8. Zarządzanie energią	39
1.8.1. Wstrzymywanie systemu	39
1.8.2. Wstrzymywanie poszczególnych modułów	40
1.8.3. Porady dla szczególnie oszczędnych	41
1.9. System przerwań	41
1.9.1. Aktywność przerwań	42
1.9.2. Priorytety i wektory przerwań	42
1.9.3. Przerwanie inicjalizacyjne	44
1.9.4. Znaczniki przerwań	44

1.9.5.	Obsługa przerwania	45
1.9.6.	Podprogram obsługujący	46
1.9.7.	Wektorowe wariacje (<i>boot loader</i>)	46
1.10.	<i>Boot loader</i>	47
1.10.1.	Obszary RWW i NRWW	48
1.10.2.	Sekcja aplikacji i BLS	49
1.10.3.	Bezpieczeństwo zapisu i przerwania	50
1.10.4.	Uaktywnianie <i>boot loadera</i>	50
1.10.5.	Rejestr sterujący SPMCR	51
1.10.6.	Adresowanie pamięci programu	52
1.10.7.	Kasowanie strony pamięci programu	52
1.10.8.	Ładowanie bufora tymczasowego	53
1.10.9.	Zapis strony pamięci programu	53
1.10.10.	Odblokowywanie sekcji RWW.....	54
1.10.11.	Zapis bitów zabezpieczających BLB.....	54
1.10.12.	Odczyt bitów sterujących	55
1.11.	Interfejs zewnętrznej pamięci danych	56
1.11.1.	Linie sygnałowe	56
1.11.2.	Organizacja pamięci danych	57
1.11.3.	Uaktywnienie interfejsu	58
1.11.4.	Czasy dostępu i przebiegi sygnałów	59
1.12.	Interfejsy programowania i uruchomieniowe.....	61
1.12.1.	Równoległy interfejs programowania.....	62
1.12.2.	Interfejs programowania SPI	62
1.12.3.	Interfejs JTAG.....	63
1.12.4.	Interfejs <i>debugWIRE</i>	65
2.	Zintegrowane układy peryferyjne.....	67
2.1.	Porty wejścia-wyjścia	68
2.1.1.	Dedykowane rejestry funkcyjne	68
2.1.2.	Tryb wejściowy.....	70
2.1.3.	Tryb wyjściowy.....	71
2.1.4.	Alternatywne funkcje wyprowadzeń	71
2.2.	Moduł przerwania zewnętrznych.....	72
2.2.1.	Typy przerwania zewnętrznych	72
2.2.2.	Obsługa przerwania INTn	73
2.2.3.	Obsługa przerwania PCIn.....	74
2.3.	Pamięć EEPROM.....	75
2.3.1.	Dedykowane rejestry funkcyjne	75
2.3.2.	Zapis pamięci	76
2.3.3.	Odczyt pamięci	78
2.3.4.	Równomierne zużycie pamięci.....	78
2.3.5.	Możliwe problemy	79
2.4.	Układy licznikowe	80
2.4.1.	Dedykowane rejestry funkcyjne	81
2.4.2.	Mechanizm buforowy	82
2.4.3.	Źródła impulsów zliczanych.....	83
2.4.4.	Praca asynchroniczna.....	83
2.4.5.	Preskaler częstotliwości	85

2.4.6.	Tryb pracy normalnej.....	86
2.4.7.	Porównywanie.....	87
2.4.8.	Przechwytywanie	88
2.4.9.	Tryb CTC.....	89
2.4.10.	Szybki tryb PWM.....	91
2.4.11.	Zaawansowane tryby PWM.....	92
2.4.12.	Generacja przerwań	94
2.5.	Moduł USART.....	95
2.5.1.	Informacje podstawowe.....	96
2.5.2.	Ramka transmisyjna.....	96
2.5.3.	Dedykowane rejestry funkcyjne	97
2.5.4.	Inicjalizacja i obsługa (tryb asynchroniczny).....	102
2.5.5.	Tryb synchroniczny.....	104
2.5.6.	Tryb wieloprocesorowy	105
2.6.	Moduł TWI (interfejs I ² C).....	106
2.6.1.	Informacje podstawowe.....	106
2.6.2.	Przebieg transmisji.....	107
2.6.3.	Dedykowane rejestry funkcyjne	111
2.6.4.	Tryb nadrzędny	114
2.6.5.	Tryb podrzędny	117
2.7.	Moduł SPI.....	119
2.7.1.	Informacje podstawowe.....	119
2.7.2.	Przebieg transmisji.....	120
2.7.3.	Dedykowane rejestry funkcyjne	122
2.7.4.	Tryb nadrzędny	123
2.7.5.	Tryb podrzędny	125
2.8.	Moduł USI	127
2.8.1.	Informacje podstawowe.....	127
2.8.2.	Dedykowane rejestry funkcyjne	127
2.8.3.	Tryb SPI.....	131
2.8.4.	Tryb I ² C	133
2.9.	Komparator analogowy.....	135
2.9.1.	Budowa i działanie	135
2.9.2.	Dedykowane rejestry funkcyjne	136
2.10.	Przetwornik A/C (ADC).....	138
2.10.1.	Informacje podstawowe.....	138
2.10.2.	Część analogowa.....	139
2.10.3.	Dedykowane rejestry funkcyjne	141
2.10.4.	Działanie i obsługa modułu.....	145
2.10.5.	Wynik przetwarzania	146
2.10.6.	Przeciwdziałanie zakłóceniom.....	147
2.11.	Sterownik wyświetlacza LCD	149
3.	Asembler AVR.....	151
3.1.	Język symboliczny	152
3.1.1.	Translator	152
3.1.2.	Składnia.....	152
3.1.3.	Wyrażenia.....	153
3.1.4.	Podstawowe dyrektywy asemblera.....	156

3.1.5.	Definicje.....	157
3.1.6.	Segmenty programu.....	157
3.1.7.	Zmienne w pamięci danych.....	159
3.1.8.	Stałe w pamięci programu i EEPROM.....	159
3.1.9.	Makra.....	160
3.1.10.	Translacja warunkowa.....	161
3.1.11.	Preprocesor.....	163
3.1.12.	Pliki nagłówkowe.....	163
3.2.	Lista instrukcji.....	164
3.2.1.	Rejestry robocze: formatowanie [CLR, SER].....	166
3.2.2.	Rejestry robocze: operacje na bitach [SBR, CBR].....	166
3.2.3.	Rejestry robocze: ładowanie wartością bezpośrednią [LDI].....	167
3.2.4.	Rejestry robocze: bitowa suma [OR, ORI].....	167
3.2.5.	Rejestry robocze: bitowy iloczyn [AND, ANDI].....	167
3.2.6.	Rejestry robocze: suma modulo 2 [EOR].....	168
3.2.7.	Rejestry robocze: logiczne przesuwanie [LSL, LSR, ROL, ROR].....	168
3.2.8.	Rejestry robocze: zamiana półbajtów [SWAP].....	169
3.2.9.	Rejestry robocze: zwiększanie i zmniejszanie [INC, DEC].....	170
3.2.10.	Rejestry robocze: arytmetyczne dodawanie [ADD, ADC, ADIW].....	171
3.2.11.	Rejestry robocze: arytmetyczne odejmowanie [SUB, SUBI, SBC, SBIC, SBIW].....	172
3.2.12.	Rejestry robocze: arytmetyczne mnożenie [MUL, MULS, MULSU, FMUL, FMULS, FMULSU].....	173
3.2.13.	Rejestry robocze: arytmetyczne przesuwanie [ASR].....	174
3.2.14.	Rejestry robocze: uzupełnienie jedynekowe [COM].....	175
3.2.15.	Rejestry robocze: uzupełnienie dwójkowe [NEG].....	175
3.2.16.	Rejestry robocze: kopiowanie [MOV, MOVW].....	176
3.2.17.	Rejestry robocze: kopiowanie i ładowanie bitów [BST, BLD].....	176
3.2.18.	Rejestry robocze: testowanie i porównywanie wartości [TST, CP, CPC, CPI].....	177
3.2.19.	Rejestr SREG: operacje na znacznikach [BSET, BCLR, SEC, CLC, SEN, CLN, SEZ, CLZ, SEI, CLI, SES, CLS, SEV, CLV, SET, CLT, SEH, CLH].....	178
3.2.20.	Pamięć danych: odczyt [IN, LDS, LD, LDD].....	180
3.2.21.	Pamięć danych: zapis [OUT, STS, ST, STD].....	181
3.2.22.	Pamięć danych: operacje na bitach [SBI, CBI].....	183
3.2.23.	Pamięć danych: operacje na stosie [PUSH, POP].....	183
3.2.24.	Pamięć programu: odczyt [LPM, ELPM].....	184
3.2.25.	Pamięć programu: zapis [SPM].....	186
3.2.26.	Przebieg programu: skoki bezwarunkowe [JMP, IJMP, RJMP].....	186
3.2.27.	Przebieg programu: wywołania podprogramów [CALL, ICALL, RCALL].....	187
3.2.28.	Przebieg programu: powrót z podprogramów [RET, RETI].....	188
3.2.29.	Przebieg programu: testowanie rejestrów i pomijanie instrukcji [CPSE, SBRC, SBRS, SBIC, SBIS].....	189
3.2.30.	Przebieg programu: testowanie rejestru SREG i rozgałęzienia [BRBS, BRBC, BREQ, BRNE, BRCS, BRCC, BRSH, BRLO, BRMI, BRPL, BRGE, BRLT, BRHS, BRHC, BRTS, BRTC, BRVS, BRVC, BRIE, BRID].....	190
3.2.31.	Instrukcje specjalne [WDR, NOP, BREAK, SLEEP].....	193

4. Środowisko projektowe	195
4.1. AVR Studio	196
4.1.1. Pierwsze spotkanie	197
4.1.2. Symulator	200
4.1.3. Programowanie	205
4.1.4. Emulacja ICE	206
4.1.5. Emulacja OCD	206
4.1.6. Uwagi	207
4.2. PonyProg	208
4.2.1. Programator ISP	208
4.2.2. Obsługa programu	209
4.3. Projekt przykładowy	211
4.3.1. Założenia	211
4.3.2. Przedstawienie schematyczne	212
4.3.3. Tworzenie oprogramowania	213
4.3.4. Proces uruchomieniowy	215
4.3.5. Programowanie	215
5. Ćwiczenia i przykłady zastosowań	217
5.0. Wprowadzenie	218
5.0.1. Środowisko uruchomieniowe	218
5.0.2. Zestaw uruchomieniowy	218
5.0.3. Programy ćwiczeniowe i biblioteczne	226
5.1. Ćwiczenie 1. Podstawy programu assemblerowego, operacje na portach	226
5.1.1. Cel ćwiczenia	226
5.1.2. Obwód ćwiczeniowy	226
5.1.3. Opis ćwiczenia	226
5.1.4. Dla ambitnych	231
5.2. Ćwiczenie 2. Operacje arytmetyczno-logiczne, znaczniki rejestru SREG, pętle	232
5.2.1. Cel ćwiczenia	232
5.2.2. Obwód ćwiczeniowy	232
5.2.3. Kodowanie liczb	232
5.2.4. Operacje arytmetyczne na liczbach całkowitych	234
5.2.5. Operacje arytmetyczne na liczbach ułamkowych	239
5.2.6. Operacje logiczne	241
5.2.7. Dla ambitnych	242
5.3. Ćwiczenie 3. Stos, podprogramy i przerwania; obsługa klawiatury matrycowej i opóźnienia	242
5.3.1. Cel ćwiczenia	242
5.3.2. Obwód ćwiczeniowy	242
5.3.3. Opis ćwiczenia	242
5.3.4. Dla ambitnych	255
5.4. Ćwiczenie 4. Licznik, przerwania; obsługa wyświetlacza multipleksowanego, kalkulator	255
5.4.1. Cel ćwiczenia	255
5.4.2. Obwód ćwiczeniowy	255
5.4.3. Opis ćwiczenia	256
5.4.4. Dla ambitnych	267

5.5. Ćwiczenie 5. Interfejsy równoległe; obsługa modułów alfanumerycznych LCD	268
5.5.1. Cel ćwiczenia	268
5.5.2. Obwód ćwiczeniowy	268
5.5.3. Opis ćwiczenia	268
5.5.4. Dla ambitnych	286
5.6. Ćwiczenie 6. Interfejsy szeregowe i buforowanie; obsługa klawiatury PC, terminal znakowy	286
5.6.1. Cel ćwiczenia	286
5.6.2. Obwód ćwiczeniowy	286
5.6.3. Opis ćwiczenia	287
5.6.4. Dla ambitnych	306
5.7. Ćwiczenie 7. Interfejsy optyczne i pamięć EEPROM; programowalny pilot RC-5	306
5.7.1. Cel ćwiczenia	306
5.7.2. Obwód ćwiczeniowy	307
5.7.3. Opis ćwiczenia	307
5.7.4. Dla ambitnych	321
5.8. Ćwiczenie 8. Przetwarzanie A/C i C/A; woltomierz i efekt echa	321
5.8.1. Cel ćwiczenia	321
5.8.2. Obwód ćwiczeniowy	322
5.8.3. Opis ćwiczenia	323
5.8.4. Dla ambitnych	332
5.9. Ćwiczenie 9. Przetwarzanie sygnałów; prosty analizator widma	332
5.9.1. Cel ćwiczenia	332
5.9.2. Obwód ćwiczeniowy	332
5.9.3. Opis ćwiczenia	333
5.9.4. Dla ambitnych	344
5.10. Ćwiczenie 10. Modyfikacja pamięci programu; <i>boot loader</i> wykorzystujący interfejs RS-232	345
5.10.1. Cel ćwiczenia	345
5.10.2. Obwód ćwiczeniowy	345
5.10.3. Opis ćwiczenia	345
5.10.4. Dla ambitnych	352
Dodatki	353
Dodatek A. Zestawienie układów AVR	354
Dodatek B. Wybrane właściwości i charakterystyki elektryczne układu ATmega16	358
Dodatek C. Zestawienie rozkazów dla układu ATmega16	365
Dodatek D. Zestawienie rejestrów funkcyjnych układu ATmega16	369
Dodatek E. Obsługa interfejsu USB	371
Dodatek F. Słowo o kompilatorach i językach wyższego poziomu	376
Dodatek G. Przeciwdziałanie zakłóceniom	379
Dodatek H. Źródła informacji na temat układów AVR	381
Dodatek I. Tabela kodów ASCII	382
Dodatek J. Tabela kodów znakowych sterownika LCD HD44870	384
Literatura	386
Skorowidz	387